

2014 metai

Sausio 18 d. VDU Lietuvių išėivijos instituto darbuotoja Dalia Kuiziniėnė Hamburgo lietuvių bendruomenės kvietimu skaitė paskaitą „Gyvenimo svetur patirtys ir tapatybės transformacijos naujausioje lietuvių literatūroje“. D. Kuiziniėnė taip pat dalyvavo ir kalbėjo Hamburge gyvenančios Jolitos Herlyn romano „Trys mano vieninteliai“ pristatyme.

Vasario 28 d. VDU Lietuvių išėivijos institute vyko Broniaus Bieliuko vardo stipendijos įteikimo šventė. Lietuvių Fondo (LF) JAV įsteigtas Broniaus Bieliuko vardo stipendijų fondas ir VDU Lietuvių išėivijos institutas nuo 2001 metų skiria stipendijas Vytauto Didžiojo universiteto studentams. Žymaus lietuvių išėivijos visuomenės veikėjo B. Bieliuko vardinės stipendijos tikslas yra remti gabius, gerai besimokančius studentus, skatinti aktyviau dalyvauti mokslinėje ir visuomeninėje veikloje.

Stipendininkus sveikino ir jų pasiekimais džiaugėsi Humanitarinių mokslų fakulteto dekanė prof. Ineta Dabašinskienė, prof. Egidijus Aleksandravičius, Lietuvių fondo atstovas Lietuvoje Leonas Narbutis. 2013 metų vardinės B. Bieliuko stipendijos skirtos trimis VDU Humanitarinių mokslų fakulteto studentams: Etnologijos programos IV kurso studentei Ivonai Krinickaitei, Lietuvos istorijos programos I kurso magistrantui Gediminui Kasparavičiui ir Literatūros ir spaudos programos II kurso magistrantei Rasai Markauskaitei.

Vasario mėn. VDU Lietuvių išėivijos instituto direktorius E. Aleksandravičius lankėsi JAV Los Andželo lietuvių bendruomenėje. Vasario 16-osios proga profesorius skaitė paskaitą, taip pat pristatė savo naujausią knygą „Karklo diegas: lietuvių pasaulio istorija“.

Kovo 10 d. VDU didžiojoje salėje vyko iškilminga ceremonija, kurios metu buvo įteiktos VDU garbės daktaro regalijos prof. Kaziuui Almenui. Ceremonija, skirta Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienai paminėti, buvo renginių ciklo VDU atkūrimo 25-mečiui dalis. VDU Atkuriamojo Senato narys prof. K. Almenas – žymus branduolinės inžinerijos specialistas, rašytojas, fizikas, knygų leidėjas, „Santara-Šviesos“ federacijos narys, aktyvus išėivijos renginių organizatorius. Jis profesoriavo Merilendo universitete, yra JAV skelbtų mokslinių leidinių autorius. Lietuvoje vadovavo Ignalinos AE mokslinės saugos analizės grupei, buvo vienas iš Valdovų rūmų paramos fondo steigėjų, 1992 m. įkūrė leidyklą „Litterae universitatis“. Nuotykių romanų serijos „Skomantas“ rengėjas ir vienas autorių.

Kovo 13–15 d. Lietuvių išėivijos instituto darbuotojas Giedrius Janauskas dalyvavo JAV Yelo universitete vykusioje konferencijoje „Baltic and Scandinavian studies“, kur skaitė pranešimą apie lietuvių migracines patirtis.

Kovo 28 d. Lietuvių išėivijos institute įvyko rašytojo Kazio Almeno naujausio, 2014 m. pasirodžiusio romano „Vaivos juosta“ pristatymas. Renginio metu buvo diskutuojama apie lietuviškojo detektyvo tradiciją, K. Almeno detektyvinio romano specifiką. Drauge su autoriaumi dalyvavo istorikas prof. Egidijus Aleksandravičius, literatūrologė Eugenija Valienė, leidyklos atstovai.

Rugpjūčio 7 d. LR Istorinėje Prezidentūroje atidaryta iš partnerystės su LR Istorine Prezidentūra gimusi paroda „Gyvename viltimi: Prezidentas Antanas Smetona egzilyje“. Parodoje pristatyti paskutiniai Lietuvos Prezidento A. Smetonos veiklos metai (1940–1944) pasitraukus iš Lietuvos. Parodoje eksponuojamos fotografijos, leidiniai ir dokumentai iš Istorinės LR Prezidentūros Kaune, Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus, VDU Lietuvių išėivijos instituto, Lietuvos centrinio valstybės archyvo, Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos bei asmeninio V. J. Smetonos archyvo.

Rugsėjo 12 d. Vytauto Didžiojo universiteto Didžiosios salės foje (S. Daukanto g. 28, 2 aukštas) įvyko tarptautinės parodos „Praradę Tėvynę: Išėivijų iš Baltijos šalių istorija. 1944-1952“ (*No Home To Go To. The Story of Baltic Displaced Persons, 1944-1952*) atidarymas. Buvo parengti du parodos variantai anglų ir lietuvių kalbomis. Rugpjūčio 23 ir 24 d. Čikagoje vyko angliškos parodos atidarymas, o lietuviška paroda Vytauto didžiojo universitete pristatyta rugsėjo 12 d. Parodos atidaryme dalyvavo Balzeko lietuvių kultūros muziejaus JAV įkūrėjas Stanley Balzekas, viena iš parodos rengėjų Rita Janz, Lietuvos užsienio reikalų viceministras Mantvydas Bekešius, Užsienio lietuvių departamento direktorė Gintė Damušytė, parodos rengėja, kuratorė Lietuvių išėivijos instituto mokslo darbuotoja prof. Dalia Kuizininė, Lietuvių išėivijos instituto direktorius prof. Egidijus Aleksandravičius.

Rugsėjo 26-28 dienomis Vokietijoje, Hiutenfelde vyko Lietuvių Kultūros instituto (LKI) ir Lietuvių išėivijos instituto organizuotas tradicinis metinis 34-tasis LKI suvažiavimas. Jo tema – „Didysis lietuvių tautos egzodas 1944 m.: priežastys ir pasekmės“. Suvažiavime dalyvavo ir pranešimus skaitė Lietuvių išėivijos instituto darbuotojai prof. Egidijus Aleksandravičius, prof. Dalia Kuizininė, dr. Mykolas Drunga, dr. Daiva Dapkutė, dr. Asta Petraitytė-Briedienė.

Lapkričio 7 d. Lietuvių išėivijos institute vyko lietuvių išėivijos žurnalisto Liūto bei jo žmonos Francoise Mockūnų vardinės stipendijos įteikimo šventė. Šiomet ši stipendija įteikta VDU Humanitarinių mokslų fakulteto Istorijos katedros doktorantei Inai Vaisiūnaitei.

Gruodžio 18 d. VDU Lietuvių išėivijos instituto Pasaulio lietuvių bendruomenės menėje buvo įteiktos 2014 metų Broniaus Bieliuko ir Vandos Daugirdaitės-Sruogienės stipendijos. B. Bieliuko stipendija buvo įteikta Humanitarinių mokslų fakulteto Lietuvos istorijos programos II kurso magistrantui Vytautui Jurkui ir Humanitarinių mokslų fakulteto Migracijos politikos ir lietuvių diasporos istorijos programos II kurso magistrantei Gintarei Lukoševičiūtei. V. Daugirdaitės-Sruogienės stipendija skirta Lietuvos istorijos programos magistrantui Simonui Jazavitai.